

Zeer Geheim

MINISTERRAAD

Ex.nr.

.10894

Notulen van de vergadering gehouden
op vrijdag 27 april 1984 in de Trêveszaal van
het Kabinet Minister-President,
aangevangen 's middags
om 2 uur

Aanwezig: minister-president Lubbers en de ministers
Van Aardenne, Braks, Van den Broek, Deetman
(pt.1 t/m 3b en 9), De Koning,
Korthals Altes, Rietkerk, Ruding, De Ruiter,
Smit (vanaf pt.2), Schoo en Winsemius
(Afwezig is minister Brinkman)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Bolkestein (pt.3a) en Van Leijenhorst (pt.5
en 6)

Secretaris : mr.J.H.Kist
Adjunct-secretaris: mr.drs.R.K.Visser
Hoofddirecteur RVD: drs.G.F.Lörtzer (plv.)

1 a. Notulen van de vergadering van 6 april 1984
(nr.10868 en 10868c)

Aangehouden tot de volgende
vergadering. Een tekstvoorstel van de minister
van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer zal door het secretariaat worden
rondgezonden.

1 b. Notulen van de vergadering van 13 april 1984
(nr.10877 en 10877b)

De notulen worden vastgesteld na de
wijzigingen opgenomen in bijlage I.

te krijgen met de ILO ermee ingestemd hun aandeel niet zodanig te beperken. De delegatie van de Nederlandse Antillen zal de kosten voor eigen rekening nemen.

De minister-president stelt voor het voorstel te aanvaarden. De raad stemt hiermee in.

3 c. Conclusies van de coördinatiecommissie inzake voorstel Europese Commissie betreffende aanvullende financiering 1984 (Brief van de minister van Buitenlandse Zaken dd. 25 april 1984, nr.111442, met bijlagen)

Minister Van den Broek merkt op dat de conclusies van de coördinatiecommissie moeten worden gezien als voorlopige conclusies, aangezien het een eerste bespreking van het tekort op de EG-begroting 1984 betrof. Financiën wil het tekort dekken door maatregelen binnen de bestaande begroting. Het tekort is echter aanzienlijk en indien de dekking wordt gezocht in de beperking van de verplichte uitgaven, zal het landbouwakkoord moeten worden opengebroken. Dekking in de categorie niet-verplichte uitgaven en in het bijzonder de fondsen, betekent dat medewerking nodig is van de Europese Commissie, het Europese Parlement en de zuidelijke lidstaten. Spreker is hierover niet optimistisch. Hij stelt voor nu te concluderen dat over dit onderwerp verder zal moeten worden gesproken, dat in Brussel zal worden aangedrongen op verdere bezuinigingen zonder dat daarbij een bedrag wordt genoemd, dat de bezuinigingen die zijn voorgesteld door de Europese Commissie in ieder geval moeten doorgaan, dat het voorstel van Financiën nader wordt bestudeerd, dat het resterende tekort op een voor Nederland zo gunstig mogelijke wijze wordt opgelost en dat de coördinatiecommissie wordt verzocht op korte termijn een nader uitgewerkt standpunt op te stellen.

Minister Van Aardenne merkt op dat de overschrijdingen van de begroting voornamelijk zijn te wijten aan de landbouwuitgaven. Het zal echter niet gemakkelijk zijn op dat gebied meer bezuinigingen te vinden zonder het landbouw-akkoord open te breken. Dat is ook niet het

voorstel van Financiën. Dat voorstel is om te kijken naar mogelijke bezuinigingen op sectoren van de landbouw die niet onder het akkoord vallen, zoals de rundvleessector. Spreker vraagt wat Financiën bedoelt met een vrijwillige bijdrage van de lidstaten, waarvoor zij een voorkeur heeft uitgesproken. Bij een vrijwillige bijdrage bestaat het gevaar dat bepaalde lidstaten niet zullen deelnemen, hetgeen weer tot extra lasten voor Nederland zal leiden. Het is in ieder geval van belang dat er een oplossing komt die voor Nederland zo voordelig mogelijk is.

Minister Braks merkt op dat de beheersmaatregelen die op het gebied van de landbouw zijn genomen, pas op termijn effect zullen hebben. Het tekort dat nu optreedt, is nog een gevolg van het eerdere beleid. Het is juist dat ook in andere sectoren van de landbouw nog maatregelen moeten worden genomen. Het zijn inderdaad de verplichte uitgaven voor de landbouw die nu voor problemen zorgen. Spreker waarschuwt er echter tegen om het akkoord dat nu is bereikt, weer open te breken. Dit akkoord is tot stand gekomen door vroegtijdig initiatief van Nederlandse zijde, waarbij ook financiële voorstellen werden gedaan. Van dat laatste is echter niet veel terecht gekomen, waardoor de beperking van het budget ook niet is gerealiseerd. Spreker is het ermee eens dat het dagelijks beheer van het landbouwbeleid door de Europese Commissie zuiniger zou kunnen. Daarvoor heeft hij een lijst met mogelijkheden. Hij stemt in met de opmerking van minister Van den Broek om geen richtcijfers te noemen. Een aantal landen heeft al bijzondere aandacht voor Nederland wanneer het om bezuinigingen gaat en wanneer ons land zich hierbij te uitdrukkelijk op de voorgrond stelt, bestaat het gevaar dat dit in negatieve zin terugslaat. Spreker doet daarom een beroep op de ministers van financiën om de Europese Commissie op haar verantwoordelijkheden te wijzen en duidelijk te maken dat het landbouwakkoord slechts een eerste ronde is. Volgend jaar zal er weer moeten worden bezuinigd, waarbij de andere sectoren als rundvlees, wijn en tabak aan de orde moeten komen. Deze sectoren zijn voor Nederland minder belangrijk dan de zuivel. Van belang is in ieder geval dat de Europese Commissie ertoe wordt gebracht de beheersbaarheid van de uitgaven te vergroten.

Minister Ruding heeft principiële bezwaren tegen een lening zoals de Europese Commissie heeft voorgesteld. De afbetaling daarvan zou namelijk moeten beginnen na 1986, wanneer er extra eigen middelen beschikbaar zullen zijn door verhoging van de BTW-afdracht. Die verhoging is echter niet voor oplossing van de huidige problemen bedoeld, maar voor de financiering van de uitbreiding van de Gemeenschap en van nieuw beleid. Bovendien is nog niet definitief over de verhoging van de BTW-afdracht besloten. Spreker merkt voorts op dat de door de Europese Commissie voorgestelde schrapping van niet-verplichte uitgaven ten bedrage van 350 mln e.c.u. geen echte bezuinigingen betreft, aangezien wordt gedacht aan verschuivingen en onderuitputting. Daarom moet in Brussel toch ervoor worden gepleit om meer om te buigen. Het Nederlandse aandeel bedraagt ongeveer f.300 mln en zal ook dit jaar moeten worden gecompenseerd. Spreker stelt niet voor het landbouwakkoord open te breken, maar wijst er wel op dat er nog andere landbouwsectoren zijn waarop nog geen maatregelen zijn genomen. Ook bij de niet-verplichte uitgaven kan nog worden bezuinigd. Het voorstel tot een vrijwillige bijdrage van de lidstaten zou wel zodanig moeten worden geformuleerd dat alle lidstaten hieraan zullen deelnemen. Tot slot wijst spreker erop dat hij over twee weken een financieel overzicht aan de Tweede Kamer moet zenden en dat hij een zeker richtbedrag zal moeten invullen voor het Nederlandse aandeel in het EG-tekort.

De minister-president licht toe dat kamervoorzitter Dolman heeft gevraagd om bij de behandeling van de 1 juli-maatregelen te kunnen beschikken over een overzicht van de ontwikkelingen van de rijksfinanciën.

Minister Ruding merkt op dat dit stuk op 11 mei in de ministerraad moet worden behandeld om op 14 mei bij de Tweede Kamer te kunnen worden ingediend.

Minister Van den Broek merkt op dat het goed zou zijn dan voor 11 mei over nieuwe conclusies te kunnen beschikken. Over de bezwaren van minister Ruding tegen een lening, merkt spreker op dat indien er geen verruiming van de eigen middelen van de EG tot stand komt, dit het feitelijk einde zou betekenen van de Gemeenschap.

Voorts moet worden gerealiseerd dat indien het tekort nu wordt gedekt, de druk om tot een vergroting van de eigen middelen te komen, zal verminderen.

De minister-president stelt voor dat de coördinatiecommissie inmiddels tijdig voor 11 mei a.s. nadere voorstellen zal voorbereiden. De raad stemt hiermee in.

3 d. Officieel bezoek van MP en minister BuZ aan Joegoslavië

Minister Van den Broek meldt dat het officiële bezoek aan Joegoslavië in een plezierige sfeer is verlopen. Er bestaan geen grote bilaterale problemen. Van Joegoslavische zijde is belangstelling geuit om de bilaterale samenwerking te intensiveren. Op het internationale gebied valt de onafhankelijke positie die Joegoslavië inneemt op. Veelal correspondeert die met de Nederlandse opstelling. Op een vraag van minister De Ruiter over wapenleveranties en militaire samenwerking merkt spreker op dat hierover niet is gesproken. Door de Nederlandse defensie-attaché in Belgrado was er wel op gewezen dat hiervoor van Joegoslavische zijde belangstelling bestaat. Op een vraag van minister Ruding over het IMF en de Wereldbank merkt spreker op dat hierover evenmin is gesproken. Opvallend waren de toeneming van het economisch realisme in Joegoslavië en een heroriëntatie van de betrekkingen met het oostblok ten gunste van die met het westen.

3 e. Vacatures internationale instellingen

De raad wijdt een korte discussie aan de vacatures bij de OESO en het IEA.